

Patóhegyi kirándulás

(A zalai születésű, Szálinger Balázs kortárs író, költő Becsvölgye című egy felvonásos színművében ezt írja:

„Kerkainé: Mi azt mondjuk, hogy hegy, nem olyan hegyre gondolunk, mint maguk...”

„Kerkai: Az őrhely nem kellett többet, és akkor a nép kitalálta, hogy hát jöjjön a szőlő.

Így alakultak át az őrhelyek szőlőhegyekké: minden falunak van hegye. Mindegyiknek. A falut az asszonyok lakták a gyerekekkel, a férfiak kint voltak a hegyen, saját kápolnával, hegyközösséggel. Csinálták a szőlőt.”)

A magamfajta göcseji bennszülött (mint számos emléikkel rendelkező külső szemlélődő) sem tud magasztaló szavak nélkül elmenni egy varázslatos, titkokat rejtő erdők, gondos kezek által művelt szőlősorok, valamint nektárillatot árasztó gesztenye és gyümölcsfák övezte, ódon tölgyfahordó emlékű, takaros szőlőhegy mellett. Ebben az elragadó környezetben, szinte észrevétlenül illant el az a másfél óra, amit Patóhegyen a madárcsicsergéstől hangos, színes pincesoron töltöttem el barátaimmal.

Bevallom, a Patóhegyi Borházfalu (többek között) azért (is) lopta be magát olyannyira a szívembe (azt gondolom, nem csupán az enyémbé) mert maga a hely a gondozott zöld részeivel, a tavacskával valamint a szállásul szolgáló boros pincékkel - amellet hogy kialakításuk, komfortjuk megfelel a jelen kor megnövekedett igényű elvárásainak - megtartotta a tradicionális, régi korok szőlős hegyi hangulatát. Amely utóbbi miatt nem tűnik hivatkozónak a többi hegyi hajlékhoz képest. Más szavakkal élve: remek ötvözete a nem degradáló értelemben vett egyszerű, puritán paraszti élet és a pihenni vágyó „full extrának”. (Utóbbin az elvárható legnagyobb kényelemmel rendelkező „falusi luxust” értem.)

Ennek a mesebeli környezetnek köszönhetően újra átélhettem azt a receptorsejtjeimig hatoló, őszinte, igazi szeretettel teljes gyermekkorombéli hangulatot, amit egykoron éreztem a közeli - szintén zalai (gócseji) -, Szilvágynagyhegyre keresztelt szőlőshegyén, amikor a nagyszüleimmel kint töltöttük szinte az egész nyári és szüreti időszakot. Azt az őseink által épített, patinás borospincékkel körülvett, ráérős léptékű, természetközeli életérzést; amelyben szinte minden egyes kis földterületnek, erdőrésznek az ősök által elnevezett - mára sajnos lassan feledésbe merülő - találó, beszédes neve volt; és ahol a szőlő, termőtalaj adta munka sem számított nyügnék, mert a „hegyen” töltött, amúgy pihenésre szánt idő szinte regenerálta a mindennapok munkájában megfáradt „ember gyerekét”.

Igen... Ma is jól emlékszem: az illatok, az ízek, a színek, a helyek, a hangok... Mind, mind azt a pusztán másodpercnyi boldogságot, a megismételhetetlent idézték, amivel manapság úgy érzem, csak elvétve találkozhat a tömeghez, rohanáshoz szokott városi gyermek. Mindehhez - az anyatermészet közelségének köszönhetően - párosult egyfajta Harley Davidson életérzéshez hasonló szabadságérzet, amely „deja vu”-ként tört elő az emlékeimből.

Szememet becsukva, beszippantva a múltat, egy kis időre lelkem legmélyén újra gyermek lehettem: láttam-éreztem ahogy Morzsi kutyaival szaladgálok a diófák és borospincék között, ahogy hemperegve megmártózom a frissen préselt must bódító illatában, amint kimelegedve nagyokat kortyolgatok bádogpohárból az ásott kút friss vizéből és szinte hallottam a nagyszüleim óvó, gondoskodó, egyben a göcseji emberekre jellemző vendégszerető hangját. Miközben a szívem könnycseppeket csalogatott elő szememből, megérintett a régi Göcsej, a szüreték, a szarvasbögések, a disznóölések számomra ma is hön vágyott hangulata.

Úgy érzem, szerencsés ember vagyok, hiszen hosszasan sorolhatnám azokat az emlékeket, melyeket ajándék gyanánt kaptam szűkebb hazámtól, Göcsejtől az otthonomnak is nevezett, ezerarcú zalai tájtól, valamint az itt élő vagy már eltávozott szüleimtől, nagyszüleimtől és dédszüleimtől. Mindezért soha el nem múló hálámat és tiszteletemet szeretném kifejezni őseimnek, szülőföldömnek: Göcsejnek!

Falum Göcsej ölen

Korodhoz idomul hegyed, völgyed; s a himbás rét is
tarra nyírva. De változzék idővel bárhogy formád,
szívem mélyén őrzöm olajfoltos arcodat.
Mostohád vagyok! Nem Te szültél, és Te mégis
kebleiden hordasz, dédelgetsz. S úgy tartozom hozzád,
akár mives magyar kardhoz a viseltes markolat.

Meseországom csimborasszói: Ti dimbes dombok!
Liliputi távlatomból óriásnak tűntetek;
ám, miként a gyermek, Ti sosem nőtok nagyra,
csupán a világ talpa alatt csendben koptok.
Földkupacok! Otthont, s szerelmet ád hullám-testetek;
s Ti is temessetek, ha majd Istenem úgy akarja!

Ám, ha ma mégis ledobnál; netán eltörnék holnap
– ahogy hullik darabokra megfáradt, örök-zöldet
tartó, régimódi, kopottas padlóváza –;
tudnod kell, hogy a legutolsó néma mondat,
ami fellazítja a rám szórt, agyag Anyaföldet:

Édes Családom: „Szép Zalám”, Szeretlek Gellénháza!

Tisztelettel: Szabó Balázs